

*Stk. 2* omhandler anvendelsen af indtægterne. *1. pkt.* fastslår grundprincippet om værgens frie rådgivning over indtægterne til varetagelse af interesserne for den, der er under værgemål. Heri ligger ikke blot, at værgeren skal sørge for, at den, der er under værgemål, får dækket sine fornødenheder ved, at indtægterne i nødvendigt omfang anvendes hertil, men også en beføjelse til at påse, at indtægterne bliver anvendt på en nyttig måde. Reglen i *2. pkt.* er identisk med den gældende myndighedslovs § 7, stk. 3, som foreslås gentaget i værgemålslovsforslaget, jf. betænkningens side 254. Den særlige regel vedrørende mindreåriges indtægter er begrundet i, at forældre har forsørgelsespligt over for deres børn, jf. børnelovens § 13, og at de derfor som udgangspunkt har pligt til at betale for barnets daglige fornødenheder. *3. pkt.* angiver, at der i passende omfang, og hvis indtægterne ikke er tilstrækkelige, med statsamtets godkendelse kan og bør kunne bruges af kapitalen under hensyn til værgemålets karakter. Der foreslås hermed en nedtoning af det gældende princip om formuens bevarelse, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 8.1. og 8.2.4. Muligheden for brug af formuen er ikke begrænset til voksne. Det er imidlertid forudsat, at adgangen fortrinsvis skal bruges ved værgemål for voksne, idet det bliver mindre betænkeligt at bruge af formuen, når den pågældendes alder stiger.

*Stk. 3* foreslås en udtrykkelig regel om, at værgeren, hvis denne finder det forsvarligt, kan bemyndige den, der er under værgemål, til på egen hånd at sørge for sine egne behov og overlade den pågældende de nødvendige midler hertil, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 7.2.1. og betænkningens side 255. I forhold til lovudkastet i betænkningen er bestemmelsen i lovforslaget udformet således, at værgeren »kan« og ikke »skal« benytte denne adgang, hvilket svarer til bemærkningerne i betænkningen. Af bestemmelsen i § 42, stk. 1, nr. 3, fremgår, at umyndige selv råder over, hvad værgeren har overladt dem efter § 25, stk. 3.

### Til § 26

Bestemmelsen i § 26 svarer i nogen grad til den gældende myndighedslovs § 50, hvorefter værgeren i vigtige anliggender så vidt muligt skal indhente erklæring fra umyndige over 15 år og en eventuel samlevende ægtefælle.

*Stk. 1* fastlægger værgens pligt til at rådføre sig med den, der er under værgemål, før der træffes beslutning i vigtigere anliggender. Med den foreslåede bestemmelse er tilsigtet en vis udvidelse af anvendelsesområdet, idet værgeren nu skal spørge i »vigtigere« og ikke kun i »vigtige« anliggender.

Pligten til at spørge den, der er under værgemål, gælder dog ikke, hvis den pågældende er under 15 år, hvis denne ikke forstår sagens betydning, eller hvis det ikke kan ske uden betydelig vanskelighed.

Det forekommer imidlertid naturligt som et led i forældrenes opdragelse, at også børn under 15 år efterhånden medinddrages i økonomiske beslutninger,

alt afhængig af barnets udvikling og modenhed samt hvad det er, der skal tages stilling til, men der er ikke fundet grundlag for at fastsætte en pligt hertil.

Ved værgemål for voksne har bestemmelsen om medindflydelse ofte ingen mening, fordi de, der kommer under værgemål efter lovforslagets § 5, ofte ikke vil være i stand til at medvirke på fornuftig måde. Dette gælder dog ikke de personer, som selv anmoder om værgemål efter lovforslagets § 5, stk. 2, og som typisk vil være i stand til at forstå de spørgsmål, der skal tages stilling til under værgemålet. Reglen forventes derfor især at få betydning for unge.

Kriteriet om, at værgeren kan undlade at spørge, hvis den pågældende ikke forstår sagens betydning, sigter til de tilfælde, hvor den, der er under værgemål, er i en sådan tilstand, at det ikke nytter noget at spørge om opståede problemer. Om det er muligt, vil i disse sager afhænge af problemets karakter. Værgeren må udøve et skøn, men de manglende muligheder vil ofte fremgå af de oplysninger, som kommer frem under værgemålssagen, navnlig af lægeerklæringer.

Værgeren kan endelig lade være med at spørge, hvis »dette ikke kan ske uden betydelig vanskelighed«. Vanskelighed kan bestå, f.eks. hvis den, der er under værgemål, ikke kan skrive og tale, eller den geografiske afstand er så stor, at en dialog i det konkrete tilfælde vil være vanskelig. Undtagelsen er relativ. Således må værgeren ved indgribende beslutninger gøre mere for at overvinde vanskelighederne end ved mere almindelige problemer.

Ægtefællen skal høres, hvis den, der er under værgemål, er gift, medmindre ægtefællerne er separerede, jf. *stk. 2*. Reglens område er stærkt begrænset, idet unge, der har indgået ægteskab, ifølge § 1, stk. 1, som hovedregel ikke er under værgemål, og der for gifte normalt vil være samråden mellem værgeren og ægtefællen om bodelen tilhørende den, der er under værgemål, jf. § 33, stk. 1. Eftersom den særlige ordning for gifte under værgemål efter § 33, stk. 1, som noget nyt foreslås fakultativ, se herom § 33, stk. 2, må reglen i § 26, stk. 2, om ægtefællens medindflydelse imidlertid forventes alligevel at få nogen betydning.

Efter den hidtil gældende bestemmelse i myndighedslovens § 50 er det en betingelse for indhentelse af en erklæring fra ægtefællen, at den umyndige samlever med denne. Efter udvalgets forslag er det en betingelse, at den, der er under værgemål, og ægtefællen ikke er separerede, hvilket svarer til afgrænsningen i lovforslagets § 20, stk. 1, af pligten til underretning af ægtefællen om sager om værgemål.

Forsømmelse af at få afklaret, hvad den, der er under værgemål, mener om en konkret disposition, har som i dag ikke virkning udadtil, og en aftale med tredjemand vil således ikke kunne tilsidesættes af denne grund. Hvis værgeren ikke sørger for at indhente en erklæring fra den, der er under værgemål, kan der derimod klages til tilsynsmyndigheden, der i givet fald kan give værgeren pålæg om fremover at